

Er referens
KN2024/02313
Vår referens
FF

Datum
2025-02-19

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till
Kn.cks.remiss@regeringskansliet.se

Remissvar avseende remittering av kompletterande bestämmelser till EU-förordningen om batterier

TechSverige har beretts tillfälle att lämna ett remissvar avseende rubricerat betänkande (dnr KN2024/02313). TechSverige är en bransch- och arbetsgivarorganisation för företag inom techsektorn med cirka 1 400 medlemsföretag – som sammantaget har närmare 100 000 medarbetare i Sverige. TechSverige ingår i Svenskt Näringsliv. TechSverige är också en av ägarna av EI-Kretsen.

Sammanfattning

- Syftet med förslaget till de lag- och förordningsändringar som behövs för att komplettera EU-förordningen om batterier (förordning (EU) 2023/1542) välkomnas, för en ökad harmonisering inom hela EU.
- Förslaget utgår från antagandet att producenterna både betalar kostnaderna för avfallshanteringen och tillgodogör sig värdet av material som återvinns, vi ser att detta är en förenklad syn då värdekedjorna är väldigt komplexa. Det är viktigt att reglerna främjar en sund konkurrens inom området för alla berörda aktörer som bidrar återföring av materialvärdet.
- Det är viktigt att kraven i förslaget utformas så att de är tydliga, genomförbara och möjliggör effektiv tillsyn och marknadskontroll. Vidare bör en effektiv efterlevnad av kraven säkerställas genom information och riskbaserad marknadskontroll.
- Det är en stor utmaning att fyra olika marknadskontrollmyndigheter ska granska samma produkt eller batteri ur olika perspektiv. Vi ser betydande utmaningar vad gäller informationsdelning och sekretess. Vikten av rättssäkerhet, att undvika stuprörshantering och minskad administrativ börda för företagen är stor.
- Det är viktigt att marknadskontrollmyndigheterna ges tillräckliga resurser för att genomföra tillsyn samt för att delta i relevanta arbeten, arbetsgrupper och standardiseringsarbete. Bristande kontroll och tillsyn gagnar oseriösa aktörer på marknaden, något som måste undvikas. Det är dessutom av betydelse att det finns god samordning för marknadskontrollen.
- Det råder oklarheter om vilka svenska företag som omfattas av kraven på tillbörlig aktsamhet enligt kapitel VII i batteriförordningen.
- Kraven på producentorganisationer att offentliggöra uppgifter på sina webbplatser om vilka företag som anlitar dem, samt på vilka grunder producentansvarsorganisationen väljer att anlita andra aktörer för att hantera förbrukade batterier, eroderar skyddet för affärs- och företagshemligheter.
- Genomförandetiden är extremt kort (39 dagar). Den behöver vara längre, minst ett år, för att säkerställa ett bra genomförande för producenter och producentansvarsorganisationer, som med denna genomförandetid kommer möta svårigheter att ha godkända insamlingssystem på plats till den 18

augusti 2025. Det gäller även myndigheternas arbete med stöd till näringslivet.

- Vi välkomnar att förbrukade batterier endast ska få samlas in av en godkänd producent, godkänd producentansvarsorganisation eller en aktör som någon av dessa samarbetar med. Det är av yttersta vikt att det säkerställs att samma krav gäller för enskilda producenter som ansöker om att bli godkända som för producentansvarsorganisationer, avseende ekonomiska och organisatoriska förutsättningar att upprätthålla ett system för insamling och mottagning av förbrukade batterier.

Vikten av en sund konkurrens med lika förutsättningar

Syftet med förslaget till de lag- och förordningsändringar som behövs för att komplettera EU-förordningen om batterier (förordning (EU) 2023/1542) välkomnas, för en ökad harmonisering inom hela EU. På en övergripande nivå bidrar förslaget till de positiva miljömässiga konsekvenser som förväntas när EU-förordningen tillämpas i Sverige. Samtidigt är vikten av en sund och lika konkurrens av yttersta vikt mellan marknadens aktörer. Det finns därför skäl att noggrant överväga de ändringar som föreslås för att säkerställa att ambitionen med harmonisering kvarstår och att nationella särkrav undviks då detta försämrar den inre marknadens funktion.

En konkurrenskraftig inre marknad är helt central för att den cirkulära ekonomin ska fungera. Därför är vi positiva till all nationell reglering som främjar harmoniserade förfaranden, ändamålsenliga administrativa processer och kostnader som understöds av effektiv marknadskontroll och tillsyn. Det är viktigt att säkerställa att alla företag och organisationer verkar under samma regler och standarder för att främja rättvis konkurrens och hållbar utveckling. Detta är särskilt betydelsefullt med hänsyn till EU-förordningens komplexa krav som successivt ska genomföras under lång tid framöver, där vi i dagsläget inte fullt ut vet hur flera av dessa krav kommer att utformas på EU-nivå.

För att säkerställa förutsebarhet och proportionalitet är det nödvändigt att medlemsstaterna strävar efter regelförenkling och harmonisering. Medlemsländerna bör inte för tidigt eller fullt ut utnyttja de möjliga befogenheter som EU-förordningen ger för att fastställa nationella administrativa åtgärder och förfaranden, inklusive avgifter och sanktioner. Detta gäller i synnerhet de delar av förslaget som avser finansieringen och kontrollen av avfallshanteringen samt offentliggörandet av produktinformation och företagsuppgifter på andra aktörers webbplatser, utöver det som föreskrivs av EU:s harmoniserade lagstiftning. Förslaget utgår från antagandet att producenterna både betalar kostnaderna för avfallshanteringen och tillgodogör sig värdet av material som återvinns, vi ser att detta är en förenklad syn då värdekedjorna är väldigt komplexa. Det är viktigt att reglerna främjar en sund konkurrens inom området för alla berörda aktörer som bidrar till återföring av materialvärdet.

Marknadskontroll

Det är viktigt att kraven i förslaget utformas så att de är tydliga, genomförbara och möjliggör effektiv tillsyn och marknadskontroll. Vidare bör en effektiv efterlevnad av kraven säkerställas genom information och riskbaserad marknadskontroll. Företag bör inte belastas med tillsyn och marknadskontroll enbart baserat på deras position i värde- eller leveranskedjan, i stället måste frekvensen och omfattningen av myndigheternas kontroll vara ändamålsenlig och baserad på reella risker för bristande regelefterlevnad. Den administrativa bördan och kostnaderna för företagen kan bli betydande.

Det är en stor utmaning att fyra olika marknadskontrollmyndigheter ska granska samma produkt eller batteri ur olika perspektiv. Vi ser betydande utmaningar vad gäller informationsdelning och sekretess. Som situationen är idag får produktinformation inte delas mellan myndigheter utan måste begäras in separat av varje myndighet. Detta leder till ökad administrativ belastning för företagen och ökar risken för spridning av känslig information då informationen kommer att vara spridd över flera myndigheter. Det kommer att finnas fler möjligheter att begära ut information, och om den är sekretessklassad kan bedömningen variera mellan myndigheterna.

Sammanfattningsvis är vikten av rättssäkerhet, att undvika stuprörshantering och minskad administrativ börda för företagen stor.

All information som rör batteriförordningen behöver sammanställas för att underlätta för berörda parter, inklusive privatpersoner, organisationer och företag. Det är också viktigt att informationen anpassas även för små och medelstora företag (SME) och konsumenter.

Det är viktigt att marknadskontrollmyndigheterna ges tillräckliga resurser för att genomföra tillsyn samt för att delta i relevanta arbeten, arbetsgrupper och standardiseringsarbete. Vi ser alltför ofta hur bristande kontroll och tillsyn gagnar oseriösa aktörer på marknaden, något som måste undvikas. Det är dessutom av betydelse att det finns god samordning för marknadskontrollen. Det är viktigt att EU-kommissionens system för rapportering mellan marknadskontrollmyndigheter i EU:s medlemsländer är välfungerande och där behöver Sverige vara drivande i arbetet.

Tillbörlig aktsamhet

Det råder oklarheter om vilka svenska företag som omfattas av kraven på tillbörlig aktsamhet enligt kapitel VII i batteriförordningen, eftersom terminologin och nettoomsättningsnivåerna i artikel 47 skiljer sig både från andra EU-regelverk i allmänhet och från definitionerna i 1 kap. 3 § årsredovisningslagen i synnerhet. Det är därför angeläget att förslaget kompletteras med tydligare definitioner av vilka företag enligt årsredovisningslagens definitioner som omfattas av kraven i kapitel VII i batteriförordningen. Dessutom behöver det klargöras hur omsättningsnivåerna i förordningen ska tolkas i förhållande till motsvarande belopp i den svenska årsredovisningslagen.

Miljösanktionsavgifter

Systemet med miljösanktionsavgifter ställer stora krav på att tillsynsmyndigheter och tjänstemän tillämpar reglerna korrekt, särskilt med avseende på sanktionens proportionalitet i förhållande till den sanktionerade handlingen. Ett beslut om miljösanktionsavgift är tänkt att vara en snabb reaktion på en överträdelse, och det bör inte finnas utrymme för tolkning kring överträdelsens omfattning eller storleken på den avgift som aktualiseras i det enskilda fallet.

Det aktuella förslaget innehåller nya bestämmelser om miljösanktioner vid överträdelser av olika produkt- och hållbarhetskrav i batteriförordningen. Sanktionsbestämmelserna har dock utformats på olika sätt, där sanktionerna har kopplats antingen till ett batteri av en viss batterikategori eller, i andra fall, per batteri. Detta medför stort utrymme för tolkning av vad som anses utgöra en överträdelse och av avgiftens storlek, det vill säga om sanktionsavgiften i bestämmelsen ska tolkas som ett takbelopp eller om avgiftens storlek ska beräknas per bristfällig batterienhet, parti, batch eller kategori.

Offentliggörande av uppgifter på webbplatser

Kraven på producentorganisationer att offentliggöra uppgifter på sina webbplatser om vilka företag som anlitar dem, samt på vilka grunder producentansvarsorganisationen väljer att anlita andra aktörer för att hantera förbrukade batterier, eroderar skyddet för affärs- och företagshemligheter. Detta innebär att känslig information om kommersiella kopplingar och affärsstrategier riskerar att bli offentlig, vilket strider mot artikel 57.5 i batteriförordningen som betonar vikten av att bevara skyddet för sådan information. Dessutom skapar detta osunda konkurrensförhållanden på marknaden, särskilt när motsvarande krav inte ställs på företag i andra medlemsstater, vilket ger aktörer på andra EU-marknader konkurrensfördelar jämfört med de som verkar på den svenska marknaden.

Genomförandetid

Med beaktande av de omfattande nya krav som ställs, är det viktigt att skäligen och tydliga omställningstider ges. I detta fall är genomförandetiden extremt kort, den behöver vara längre för att säkerställa ett bra genomförande för producenter och producentansvarsorganisationer, som med denna genomförandetid kommer möta svårigheter att ha godkända insamlingssystem på plats till den 18 augusti 2025.

Vi föreslår därför att infördedatumet 18 augusti 2025 förskjuts med (minst) ett år, liksom alla andra tidpunkter kopplade till detta datum (såsom godkännande för insamlingssystem, anmälan, rapportering enligt den nya förordningen etc.). Det finns risk för problem för alla berörda parter, inte minst ansvariga myndigheter; det är tveksamt om de kommer kunna hantera alla de ansökningar som annars skulle inkomma under perioden april till augusti 2025.

Utifrån det liggande förslaget kan det även ifrågasättas om myndigheterna kommer hinna ta fram tillräckliga vägledningar inför 18 augusti 2025, vilket det finns ett stort behov av. Med ett framflyttat infördedatum ges tid för en korrekt implementering, där myndigheter får tid att upprätta korrekta kravspecifikationer. Om inte dessa har fått sin organisation på plats i god tid kommer inte heller företagen kunna få nödvändiga beslut, vilket kommer innebära stora problem för berörda företag.

Kraven för de insamlade aktörerna

Vi välkomnar att förbrukade batterier endast ska få samlas in av en godkänd producent, godkänd producentansvarsorganisation eller en aktör som någon av dessa samarbetar med. Säkerhet är oerhört viktigt vid hantering av dessa batterier. Det är dock av yttersta vikt att det säkerställs att samma krav gäller för enskilda producenter som ansöker om att bli godkända som för producentansvarsorganisationer, avseende ekonomiska och organisatoriska förutsättningar att upprätthålla ett system för insamling och mottagning av förbrukade batterier. Än en gång, det är av yttersta vikt med en säker hantering och att undvika illegal verksamhet och aktörer kopplat till detta.

För TechSverige

Christina Ramm-Ericson
näringspolitisk chef

Frida Faxborn
näringspolitisk expert